Administratīvā rajona tiesa
Rēzeknes tiesu nams

Lietas arhīva Nr. A42-02457-23/42
ECLI:LV:ADRJRTN:2023:1220.A420245723.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rēzeknē 2023.gada 20.decembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnesis Māris Šļakota,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas Republikā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Patvēruma lietu nodaļas 2023.gada 17.oktobra lēmumu Nr.1114/PLN/2023 pieteicējam /pers. A/ (*/pers. A/*) atteikts piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu Latvijas Republikā. Lēmumā norādīts turpmāk minētais pamatojums.

[1.1] Valsts robežsardzē 2023.gada 14.septembrī saņemts pieteicēja Indijas Republikas (turpmāk – Indija) pilsoņa /pers. A/ (*/pers. A/*), dzimuša /datums/, iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā. Iesniegumā pieteicējs norādīja, ka lūdz patvērumu Latvijā, jo viņu draudējuši nogalināt sportisti, ar kuriem viņš sacenties kabadi, tā kā pieteicējs sasniedzis labākus rezultātus.

[1.2] 2023.gada 17.septembra sākotnējā intervijā informēja, ka viņš ir Indijas pilsonis, dzimis Indijā, Pendžābas štatā, tautība – pendžabietis, etniskā piederība – indietis, dzimtā valoda – pandžabu, reliģiskā piederība – sikhs, izglītība – pamata, ģimenes stāvoklis – precējies, sieva ar meitu uzturas /adrese /. Pieteicēja vecāki, divi brāļi un divas māsas uzturas /adrese B/. Pieteicēja pastāvīgā dzīvesvieta līdz izceļošanai bija /adrese /. Pieteicējs nav dienējis, nav politiski aktīvs, no 16 gadu vecuma bijis profesionāls sportists kabadi komandā "*/nosaukums/*". 2023.gada jūnijā no Indijas, Deli ar avioreisu legāli izceļojis uz Baltkrieviju, trīs mēnešus uzturējies Baltkrievijā. 2023.gada 14.septembrī pārņemts no Lietuvas Latvijā. Galamērķis bijusi Vācija. Patvēruma pieprasīšanas motīvs – patvēruma meklētāju vajājot un viņam draudot sportisti, ar ko viņš sacenties kabadi, jo patvēruma meklētājam bijuši labāki rezultāti.

[1.3] 2023.gada 13.oktobrī notikušajā personiskajā intervijā pieteicējs paskaidroja, ka viņš esot profesionāls cīkstonis, kas esot uzvarējis visās sacensībās. Kādas personas bijušas dusmīgas uz pieteicēju un viņam uzbrukušas, salaužot rokai pirkstus, un vienreiz uzbrukuši ar nūjām, sasitot ceļus, no kā viņam palikušas rētas. Šāda problēma pēc sacensībām bijusi ne tikai pieteicējam, bet arī citiem cīkstoņiem. Pieteicējs bijis vislabākais spēlētājs un personu, kuras uzbrukušas, mērķis bijis nodarīt pieteicējam kaut ko, lai viņš vairs nevarētu piedalīties sacensībās un lai to personu sportists uzvarētu. Kad situācija esot pasliktinājusies, vecāki nolēmuši, ka pieteicējam jāizceļo no Indijas un jādodas uz ārzemēm. Situācija vēl joprojām neesot uzlabojusies, jo naidīgās personas esot nākušas uz pieteicēja māju, meklējušas viņu un pieteicēja tēvu.

[1.4] Pārvaldei nav pamata piešķirt pieteicējam bēgļa statusu atbilstoši Patvēruma likumā noteiktajiem bēgļa statusa piešķiršanas nosacījumiem. Pieteicējs nav sniedzis informāciju, ka viņš Indijā būtu saskāries ar vajāšanu, kas saistīta ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību noteiktai sociālajai grupai vai viņa politiskajiem uzskatiem. Pieteicēja sniegtā informācija norāda uz to, ka viņa patiesais patvēruma pieprasīšanas motīvs un bailes atgriezties izcelsmes valstī nav saistāmas ar vajāšanu Patvēruma likuma 37.panta pirmās daļas izpratnē, bet gan saistāmas ar ekonomiska un sociāla rakstura problēmām.

[1.5] Lai atzītu, ka pieteicējam ir tiesības uz alternatīvo statusu, jāsecina, vai ir pamats uzskatīt, ka viņš pēc atgriešanās Indijā varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

Izvērtējot pieteicēja iesnieguma atbilstību Patvēruma likuma 41.panta 1.punktā minētajam smaga kaitējuma kritērijam, Pārvalde secina, ka Indija ir viena no 56 valstīm, kas saglabā nāvessodu. Tomēr pieteicējs nav apsūdzēts par tādu darbību veikšanu, par kurām Indijā var sodīt ar nāvi. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicējam Indijā draudētu nāves soda piespriešana vai tā iespējama izpilde Patvēruma likuma 41.panta 1.punkta izpratnē.

[1.6] Izvērtējot pieteicēja iesnieguma atbilstību Patvēruma likuma 41.panta 2.punktā minētajiem kritērijiem, Pārvalde nav guvusi pārliecību, ka, pēc atgriešanās Indijā pieteicējam draud spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme vai necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana.

Pieteicējs, sniedzot paskaidrojumus par iemesliem, kāpēc viņš izceļojis no Indijas, norādījis, ka viņš bijis labākais kabadi sportists un draudus viņam esot izteikuši sportisti, kas iepriekš bijuši ar viņu vienā komandā, taču viņi esot izveidojuši savu komandu un gribējuši būt labāki par patvēruma meklētāju. Tā kā pieteicējs gribējis turpināt sportot, taču Indijā tas nebija iespējams, viņš izlēmis izceļot uz Vāciju. Tāpat, izceļojot uz Vāciju, viņš bija plānojis strādāt, lai nopelnītu iztikai un atdotu naudu, ko aizņēmies no tēva un radiniekiem. Pieteicējs atgrieztos Indijā, ja situācija mainītos.

Pārvalde norāda, ka patvēruma procedūras mērķis nav radīt legālu uzturēšanās pamatu Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā, lai sniegtu iespēju personām risināt savas personiskās vai finansiālās problēmas un uzlabot savu finansiālo stāvokli.

Nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs Indijā būtu saskāries ar spīdzināšanu, necilvēcīgu vai pazemojošu attieksmi pret viņu vai viņa necilvēcīgu vai pazemojošu sodīšanu. Lai arī pieteicējs, atgriežoties Indijā, varētu saskarties ar zināmām pamatotām grūtībām saistībā ar savām finansiālajām saistībām, minētie apstākļi nav vērtējami kā smaga kaitējuma draudi Patvēruma likuma izpratnē.

Secināms, ka pieteicēja iesnieguma pamatā ir personiskās un ekonomiskās intereses nevis pret viņu Indijā vērsti smaga kaitējuma draudi Patvēruma likuma izpratnē. Pieteicējs nav sniedzis informāciju, kas radītu pamatu uzskatīt, ka viņam pēc atgriešanās Indijā pastāv Patvēruma likuma 41.panta 2.punktā noteiktais smaga kaitējuma risks.

[1.7] Izvērtējot pieteicēja iesnieguma atbilstību Patvēruma likuma 41.panta 3.punktā minētajiem kritērijiem, Pārvalde ņem vērā, ka personiskajā

intervijā pieteicējs norādīji, ka viņa dzīvesvieta līdz izceļošanai no Indijas esot bijusi Pendžābas štatā. Informācija par drošības situāciju šajā Indijas reģionā neliecina par to, ka tur šobrīd notiek starptautiski vai plaša mēroga iekšēji bruņoti konflikti, kas radītu smagus un individuālus draudus civiliedzīvotāju dzīvībai un veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ.

Kanādas valdība savā ceļojumu brīdinājumu informācijā sniedz ieteikumus, ka, ceļojot uz Indiju, ir jāievēro liela piesardzība, jo visā valstī pastāv teroristu uzbrukumu draudi. Ir ieteicams izvairīties no ceļojumiem uz Indijas ziemeļaustrumu daļu (Asamas, Manipuras štatiem) saistībā ar terorisma un nemieru riskiem, jebkādas ceļošanas uz Džammu un Kašmīras savienības teritoriju saistībā ar neparedzamo drošības situāciju (terorisma draudi, kaujinieciskums, pilsoņu nemieri un nolaupīšana), jebkādas ceļošanas uz apgabaliem 10 km attālumā no robežas ar Pakistānu neparedzamas drošības situācijas, kājnieku mīnu un nesprāgušas munīcijas klātbūtnes dēļ uz Gudžarātas, Pendžābas, Rādžastānas štatiem, taču jānorāda, ka pieteicēja dzīvesvieta neatrodas 10 km attālumā no robežas ar Pakistānu, tāpēc var uzskatīt, ka */nosaukums B/* ciemā pieteicējs nesaskartos ar kādiem drošības riskiem.

Minēto apstiprina arī tas, ka pieteicējs nav norādījis ne uz kāda veida drošības problēmām, nedz attiecībā uz sevi, nedz attiecībā uz saviem ģimenes locekļiem saistībā ar bruņotu konfliktu Patvēruma likuma 41.panta 3.punkta izpratnē. Pārvaldes apkopotā informācija liecina par relatīvi stabilu drošības situāciju pieteicēja norādītajā dzīvesvietā /adrese /

Pārvaldes ieskatā tas, ka pieteicējs atstājis valsti, rīkojoties plānveidīgi un organizēti, liecina, ka viņu atstāt Indiju mudinājušas nevis bailes par savu drošību, bet gan citi apsvērumi.

Līdz ar to Pārvalde nekonstatē smaga kaitējuma pazīmes pieteicēja sniegtajā informācijas izklāstā. Ir pamats uzskatīt, ka pieteicējs lūdz patvērumu citu motīvu vadīts, nevis saistībā ar smaga kaitējuma draudiem Indijā.

[1.8] Pieteicēja iesniegums izskatāms saīsinātā kārtībā, jo lietas apstākļi atbilst Patvēruma likuma 33.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam, proti, patvēruma meklētājs, iesniedzot iesniegumu, ir norādījis tikai tādus apstākļus, kas nevar būt par pamatu tam, lai pieņemtu lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, kas rada pamatu pieņēmumam, ka viņa prasība saistībā ar vajāšanu šā likuma izpratnē vai smaga kaitējuma draudiem šā likuma izpratnē nav pārliecinoša.

[2] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas Republikā. Pieteikumā norādīja turpmāk minētos argumentus.

[2.1] Pieteicējs negrib atgriezties Indijā, jo viņa dzīvība tur ir apdraudēta. Pieteicējam kā spēlētājam kabadi komandā nāves draudus rada pretinieku komandas spēlētāji. Viņi pret pieteicēju vērsa nāvējošu uzbrukumu, arī ar ieročiem. Šajos uzbrukumos viņi pieteicēju vairākkārt ievainoja. Vairumā šo gadījumu pieteicējs mēģinājis vērsties pēc palīdzības policijā, lai glābtu savu dzīvību, taču pretinieku organizācija piekukuļoja policiju un lieta tika izbeigta. Līdztekus minētajam pieteicējs vērsās pēc palīdzības sava ciema padomē, kurā arī īpašu palīdzību nesaņēma. Tajā pašā laikā pret pieteicēju notika nāvējoši uzbrukumi. Pieteicēja ģimene joprojām saņem pret pieteicēju vērstus nāves draudus. Šī iemesla dēļ 11.oktobrī pieteicēja pretinieki uzbruka viņa mājai un pieteicēja sieva tika smagi ievainota, viņai tika salauzta viena kāja. Māja tika izdemolēta. Tikai divas dienas pēc šī incidenta pieteicēja tēvoča dēlam uzbruka ar ieroci, viņš tika sašauts un šobrīd atrodas slimnīcā. Arī tagad pieteicēja ģimene turpina saņemt zvanus, kuros pieteicēju draud nogalināt.

[2.2] Pieteicējs ir Halistānas atbalstītājs un ir saistīts ar Halistānas organizāciju. Viņš ir piedalījies dažādās kustībās. Halistānas kustības vadītājs ir /pers. D/ (*/pers. D/*). Šajā cīņā pretējā BJP partija pret Halistānas atbalstītājiem ir veikusi daudzus uzbrukumus. Tas arī ir iemesls, kāpēc pieteicējs pametu Indiju, proti, lai izvairītos no BJP atbalstītājiem. Pieteicēja dzīvībai draud briesmas no BJP valdības un BJP darbinieku puses. Pieteicēja draugs /pers. F/ tika nošauts kabadi spēles laikā. Arī pieteicējs tajā laikā ar viņu piedalījās kabadi spēlē, bet aizbēga, lai glābtu savu dzīvību. Intervijas laikā pieteicējs daudz ko aizmirsa pastāstīt, jo tolaik bija ļoti uztraukts un nervozs.

[3] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Pārvalde neatzina pieteikumu, atsaucoties uz pārsūdzētā lēmuma pamatojumu. Papildus vērsa tiesas uzmanību uz pieteicēja nekonsekvenci, paužot informāciju par savas lietas apstākļiem. Piemēram, 2023.gada 13.oktobra personiskajā intervijā pieteicējs norādīja, ka viņa ienaidnieki esot izdarījuši tā, lai pieteicējs nevarētu nokļūt augstākā līgā, attīstīties kā sportists un lai nevarētu iegūt vīzu. Turpretī 2023.gada 17.septembra patvēruma meklētāja pārrunu un sākotnējās intervijas sadaļā "Ceļošana" pieteicējs Valsts robežsardzei norādīja, ka, izceļojot uz Baltkrieviju ar lidmašīnu un automašīnu, viņš pats esot pircis biļetes un vīzu.

Uz jautājumu, kur pieteicējs strādājis Indijā, kā nodrošinājis iztiku ģimenei, 2023.gada 13.oktobra personiskajā intervijā pieteicējs atbildēja, ka viņa tēvs esot zemnieks un viņiem esot bijusi laba dzīve – visi esot dzīvojuši kopā un tēvs esot visus uzturējis. Taču turpat uz citu jautājumu – kāpēc un kad pieteicējs sācis organizēt savu izceļošanu, pieteicējs sniedza atbildi, ka viņa vecāki reizēm esot pieteicēju paēdinājuši un viņiem pašiem neesot pieticis ēdiena.

Pārvalde kritiski vērtē pieteikumā pirmo reizi norādīto informāciju, ka pieteicējs esot saistīts ar Halistānas organizāciju, kā arī esot piedalījies dažādās kustībās. Pieteicējs par minēto nav sniedzis konkrētu informāciju (nav norādījis datumu, gadu, vietu, notikumus, iesaistītās personas), kas varētu apliecināt pieteicēja iespējamo saistību ar Halistānas organizāciju un iespējamām darbībām kādās politiskās kustībās. Tikai pieteikumā tiesai – pēc tam, kad Pārvalde jau bija pieņēmusi pieteicējam nelabvēlīgu lēmumu, pieteicējs ir norādījis uz minētajiem apstākļiem. Pieteicējs uz tiem nav norādījis ne 2023.gada 17.septembra patvēruma meklētāja pārrunu un sākotnējā intervijā Valsts robežsardzei, ne 2023.gada 13.oktobra personiskajā intervijā Pārvaldei.

[4] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka lietas materiāli ir pietiekami un lietu ir iespējams izskatīt rakstveida procesā. Līdz ar to, pamatojoties uz Patvēruma likuma 49.panta otro daļu, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[6] Patvēruma likuma 37.panta pirmā daļa noteic, ka uz bēgļa statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību, vai bezvalstnieks, kurš, būdams ārpus savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts, tādu pašu iemeslu dēļ nespēj vai nevēlas tajā atgriezties un uz kuru neattiecas šā likuma 45.panta nosacījumi.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ir trešās valsts – Indijas – pilsonis, kurš atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir. Tāpat no Pārvaldes lēmuma tiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par pieteicēja identitāti. Nav arī strīda par to, ka uz pieteicēju neattiecas Patvēruma likuma

45.panta nosacījumi.

[7] Vajāšanas jēdziens ir skaidrots Patvēruma likuma 38.pantā, kas noteic, ka par vajāšanu atzīstamas: 1) darbības, kas sava rakstura vai biežuma dēļ ir pietiekami smagas, lai radītu smagu cilvēka pamattiesību pārkāpumu; 2) vairākas darbības, arī cilvēktiesību pārkāpumu kopums, kas ir pietiekami smags, lai ietekmētu indivīdu šā panta pirmās daļas 1.punktā minētajam veidam līdzīgā veidā (pirmā daļa). Savukārt šā panta pirmajā daļā minētās darbības var būt: 1) fiziska vai garīga vardarbība, ieskaitot seksuālu vardarbību; 2) tiesiski un administratīvi pasākumi vai arī policijas vai tiesu iestāžu pasākumi, kas paši par sevi ir diskriminējoši vai tiek īstenoti diskriminējošā veidā; 3) nesamērīga vai diskriminējoša apsūdzība vai nesamērīgs vai diskriminējošs sods; 4) juridiskas pārsūdzības atteikums, kura rezultātā tiek piespriests nesamērīgs vai diskriminējošs sods; 5) apsūdzība vai sods par atteikšanos pildīt militāro dienestu konflikta laikā, ja militārā dienesta pildīšana ietvertu noziegumu vai tādas darbības, uz kurām attiecas šā likuma 45.panta pirmās daļas 3., 4. un 5.punkts; 6) darbības, kas īpaši vērstas pret dzimumu vai pret nepilngadīgām personām (otrā daļa).

Saskaņā ar Patvēruma likuma 37.panta trešo daļu, lai tiktu piešķirts bēgļa statuss, ir jākonstatē saikne starp minētā likuma 39.panta pirmajā daļā minētajiem vajāšanas iemesliem un šā likuma 38.pantā minētajām vajāšanas darbībām vai to, ka nav nodrošināta aizsardzība pret šādām darbībām.

Savukārt saskaņā ar minētā likuma 39.panta otro daļu, novērtējot, vai patvēruma meklētāja bailes no vajāšanas ir pamatotas, nav būtiska viņa faktiskā rase, reliģija, valstspiederība vai piederība pie noteiktas sociālās vai politiskās grupas, kā dēļ viņš var tikt pakļauts vajāšanai, ja vien šā likuma 42.pantā norādītie vajātāji attiecina uz patvēruma meklētāju iepriekš minētās pazīmes.

[8] Lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, nepietiek, ka persona apgalvo, ka viņa baidās no vajāšanas. Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) 1951.gada 28.jūlija Konvencijas par bēgļu statusu 1.panta „A" daļā ir norādīts, ka bailēm ir jābūt labi pamatotām.

Lai arī bailes ir personas subjektīvas emocijas, bēgļa statusa iegūšanas kontekstā šīm bailēm ir jābūt arī objektīvi pamatotām. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, nav jābūt izslēgtām visām saprātīgām šaubām par to, ka vajāšana notiks. Kā pierādīšanas standarts šajās lietās nav izmantojams arī iespējamību pārsvars. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, varbūtībai, ka persona tiks vajāta, nav jābūt lielākai kā varbūtībai, ka vajāšana izraidīšanas gadījumā nenotiks. Bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, ja šādām bailēm ir saprātīgs iemesls, ja pastāv saprātīga iespēja, ka persona tiks vajāta. Patvēruma meklētāja bailes no vajāšanas var tikt uzskatītas par pamatotām, ja, saprātīgi izvērtējot, var noteikt, ka personas uzturēšanās izcelsmes valstī ir kļuvusi nepanesama. Taču nevar nešaubīgi pieņemt par patiesu jebkuru informāciju, kuru sniedz patvēruma meklētājs, tādēļ viņa sniegtās ziņas ir jāizvērtē, salīdzinot ar izcelsmes valsts informāciju (sk. *UN High Commissioner for Refugees, Advisory Opinion by UNHCR on the Interpretation of the Refugee Definition, 23 December 2004, http://www.unhcr.org/refworld/docid/4551c0374.html*).

Tādējādi ne katra valsts varas iestādes rīcība, ko persona uzskata par nepareizu, nepamatotu un pretlikumīgu, ir atzīstama par vajāšanu.

[9] Pieteicējs norāda, ka viņu vajā kabadi spēles pretinieku komandas spēlētāji, draudot viņam ar vardarbību, savukārt policija nesniedz pieteicējam palīdzību. Izvērtējot minētos pieteicēja paskaidrojumus, tiesa norāda, ka Pārvalde pamatoti konstatējusi, ka pieteicējs šajos paskaidrojumos nav sniedzis informāciju, ka viņš Indijā būtu saskāries ar vajāšanu, kas saistīta ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību noteiktai sociālajai grupai vai viņa politiskajiem uzskatiem. Tādējādi pieteicēja bailes no pretinieku sporta komandas dalībniekiem nevar būt pamats bēgļa statusa piešķiršanai. No pieteicēja paskaidrotā izriet, ka izcelsmes valstī viņš bija iesaistīts sadzīviskā konfliktā. Tas nav neviens no Patvēruma likuma 37. panta pirmajā daļā norādītajiem vajāšanas iemesliem.

[10] Iesniedzot pieteikumu tiesā, pieteicējs kā vajāšanas iemeslu norādījis uz viņa politiskajiem uzskatiem, proti, pieteicējs ir Halistānas kustības atbalstītājs, savukārt BJP partijas (acīmredzot, domāta *Bharatiya Janata Party* (angļu val.), Indijas Tautas partijas (latviešu val.)) atbalstītāji veicot uzbrukumus Halistānas atbalstītājiem.

Pārbaudot informāciju par izcelsmes valsti, tiesa konstatē, ka raksturojot situāciju Indijā, it īpaši Pendžābas štatā, tiek norādīts, ka nav pierādījumu par plaši izplatītu un sistemātisku sikhu vajāšanu Pendžabā. Netiek ziņots par nopietnām starpetniskām sadursmēm starp sikhiem un hinduistiem, kā tas bijis laika posmā starp 1980. un 1995.gadu, vai sikhiem un kādai citai etniskai vai reliģiskai grupai piederīgajiem. Vienlaikus Kanādas Imigrācijas un bēgļu padomes Pētniecības direktorāta ziņojumā, atsaucoties uz politikas zinātņu asistējošā profesora Džangipuras koledžā, kurš pēta politisko vardarbību Pendžabā, sniegtajām ziņām, tiek norādīts, ka, valdībai saskatot draudus sabiedriskajam mieram un likumiskai kārtībai, jo tiek plānoti konkrēti mītiņi vai gājieni, valsts var profilaktiski aizturēt sikhu politisko partiju locekļus un/vai aktīvistus. Aizturēšanas laikā aktīvisti parasti netiek fiziski ietekmēti, taču dažos gadījumos pret aktīvistiem var periodiski tikt ierosinātas lietas par separātiskām un/vai provocējošām runām (*Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, India: Treatment of Sikhs in Punjab (2013-April 2015), 12 May 2015, IND105132.E, https://www.refworld.org/docid/556465344.html*).

[11] Tiesa, izvērtējot lietā esošos materiālus, cita starp pieteicēja sniegto informāciju kopsakarā ar iestādes norādīto un tiesas iegūto informāciju par pieteicēja izcelsmes valsti, nekonstatē, ka pret pieteicēju vērstās Indijas valsts vai Pendžabas štata varas iestāžu darbības pēc to veida vai intensitātes varētu uzskatīt par vajāšanu Patvēruma likuma izpratnē. No pieteicēja apgalvojumiem un informācijas par izcelsmes valsti neizriet pietiekami pierādījumi tam, ka pieteicējs uzturas ārpus izcelsmes valsts, pamatojoties uz pamatotām bailēm, vai ka pieteicējam pēc atgriešanās izcelsmes valstī draud vērā ņemami vajāšanas draudi. Šo secinājumu tiesa pamato ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[12] Attiecībā uz pieteicēja iespējamo vajāšanu, pamatojoties uz viņa politiskajiem uzskatiem, tiesa norāda, ka saskaņā ar ANO Komisariāta bēgļu jautājumos izdotās rokasgrāmatas "Bēgļa statusa noteikšanas procedūra un kritēriji" (sk. *Handbook on procedures and criteria for determining refugee status and guidelines on international protection, Geneva, February 2019, pieejams: https://www.unhcr.org/fr-fr/en/media/handbook-procedures-and-criteria-determining-refugee-status-under-1951-convention-and-1967*) 80.punktā noteikto ir jāņem vērā tas, ka fakts, ka personas politiskie uzskati atšķiras no valdības uzskatiem, pats par sevi vēl nav iemesls, lai pieprasītu bēgļa statusu, prasītājam jāpierāda, ka viņam šādu uzskatu dēļ ir bail no vajāšanas. Tādā gadījumā prasītājam vajadzētu būt tādiem uzskatiem, kas nav pieņemami valdībai, jo tie kritizētu tās politiku un metodes. Tas nozīmētu arī to, ka prasītāja uzskati kļuvuši zināmi varas iestādēm vai tās šādus uzskatus viņam piedēvē. Jāņem vērā arī prasītāja uzskatu relatīvais nozīmīgums vai noturība – cik nu to var secināt no visiem lietas apstākļiem.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs iesniegumā par patvērumu, sākotnējā intervijā un personiskajā intervijā nav neko norādījis par viņa jebkādu saistību ar Halistānas kustību, par šīs kustības mērķiem un darbību, par pieteicēja iesaistes līmeni minētās kustības darbībā. Pieteicējam dažādos datumos bija iespēja norādīt uz minētajiem faktiem, bet viņš to nav darījis. Tāpat jāņem vērā, ka starp iesnieguma iesniegšanas dienu un personiskās intervijas dienu ir pagājis mēnesis, tādēļ kritiku neiztur pieteicēja skaidrojums, ka aizmirsis minētos faktus norādīt uztraukuma dēļ. Proti, pieteicējam bija pietiekams laiks, lai atsauktu atmiņā un vismaz personiskajā intervijā norādītu faktus, kas ir pamats viņa bailēm atgriezties Indijā.

Turklāt ņemams vērā, ka 2023.gada 17.septembra sākotnējā intervijā pieteicējs norādīja, ka nav politiski aktīvs.

Ņemot vērā minēto tiesas konstatēto pieteicēja nekonsekvenci paskaidrojumu sniegšanā, kā arī to, ka pieteicējs nav ticami un detalizēti aprakstījis savus politiskos uzskatus un darbību, nav norādījis uz konkrētām valsts varas darbībām pret pieteicēju, kas sasniegušas vajāšanas apmērus un kuras varētu tikt saistītas ar pieteicēja politiskajiem uzskatiem, var pieņemt, ka Indijas varas pārstāvjus pieteicējs kā politiskais aktīvists neinteresē.

Iepriekš minētais liek tiesai uzskatīt, ka pieteicēja sniegtā informācija nav patiesa, bet tiek sniegta ar iemeslu, lai nepamatoti iegūtu bēgļa vai alternatīvo statusu. Tiesa nekonstatē, ka pieteicēja bailes no vajāšanas politisko uzskatu dēļ būtu pamatotas. Tiesa atzīst, ka pieteicēja lietas faktiskie apstākļi liecina nevis par centieniem paglābties no vajāšanas Indijā un meklēt starptautisko palīdzību, bet gan ar viņa vēlmi nonākt no sākuma Baltkrievijā, bet vēlāk kādā Eiropas Savienības valstī, bet kā to paskaidrojis pieteicējs – Vācijā.

[13] Tiesai ir jāizvērtē arī tas, vai pastāv priekšnoteikumi alternatīvā statusa piešķiršanai pieteicējam.

Atbilstoši Patvēruma likuma 40.panta pirmajai daļai uz alternatīvo statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar šā likuma 37.panta pirmo daļu un uz kuru neattiecas šā likuma 46.panta nosacījumi, ja ir pamats uzskatīt, ka viņš pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

Patvēruma likuma 41.pants skaidro, ka smags kaitējums šā likuma izpratnē ir 1) nāves soda piespriešana patvēruma meklētājam vai tā iespējama izpilde; 2) patvēruma meklētāja spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana; 3) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

Tiesa jau secināja, ka nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs varētu tikt nogalināts vai spīdzināts. Pieteicējs nav norādījis ne uz vienu citu apstākli, kas liecinātu, ka Indijā viņam draud nāves sods vai arī spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana.

[14] Tiesas ieskatā nav arī pamata uzskatīt, ka pieteicēja gadījumā pastāvētu smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā. Pieteicējs uz šādiem apstākļiem nav norādījis. Pārbaudot izcelsmes valsts informāciju, tiesa konstatē, ka Kanādas Ārlietu ministrijas interneta mājas lapā norādīts, ka tiek ieteikts izvairīties no ceļojumiem uz Pendžabas robežapgabaliem ar Pakistānu, saglabājoties nesprāgušu mīnu draudiem un pastāvot nemarķētām robežjoslām (*https://travel.gc.ca/destinations/india*). Tomēr, kā to pamatoti norāda Pārvalde, pieteicēja dzīvesvieta neatrodas Pendžabas robežapgabalā ar Pakistānu, proti, līdz robežai ir ne mazāk kā 50 km.

Pieteicējs nav norādījis uz jebkādām drošības problēmām saistībā ar bruņotu konfliktu /adrese / Patvēruma likuma 41. panta 3. punkta izpratnē, tāpēc var uzskatīt, ka, atgriežoties dzīvesvietā, pieteicējs nesaskartos ar kādiem drošības riskiem.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteicēja gadījumā nepastāv smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

[15] Tā kā pieteicēja gadījumā nav pamata uzskatīt, ka pēc atgriešanās Indijā viņš varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam, tad nav izpildījušies visi priekšnoteikumi alternatīvā statusa piešķiršanai. Līdz ar to tiesai ir jānoraida pieteikums arī daļā par alternatīvā statusa piešķiršanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīva procesa likuma 246.-251.pantu un Patvēruma likuma 49.panta pirmās daļas 3.punktu un sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt pilnībā /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas Republikā.

Spriedums ir galīgs un nav pārsūdzams.

Tiesnesis M.Šļakota